

Ministeriet for Familie- og
Forbrugeranliggender
Familiestyrelsen
Att.: Louise Pedersen
Stormgade 2-6
1470 København K

Den 14. december 2006
J.nr. 4674.2 [20] KP/ck

Høringssvar fra De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) vedr. Høring over udkast til forslag om dagtilbudslov

DSI finder det ganske og aldeles uacceptabelt med en tilbagegang til en antikveret opdeling i ”normalområdet” og ”særlig-støtte-området”, som dette lovforslag introducerer på dagtilbudsområdet.

Som der er behov for en inkluderende folkeskole, er der tilsvarende behov for inkluderende dagtilbud. Med denne lovgivningsmæssige opdeling får DSI desværre tydelige og beklagelige minder til særfor sorgen, som netop er afskaffet i et inkluderende øjemed.

Kommunens forpligtelse til at sørge for dagtilbud til børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan og skal opfyldes på forskellige måder. Kommunerne skal både kunne inkludere de enkelte børn - langt de fleste - i de almindelige dagtilbud med den nødvendige støtte og kompensation eller ved at oprette få og særlige kvalitetsdag- og klubtilbud til børn med ganske særlige behov.

Vurderingen af det enkelte barns behov for dagtilbud og støtte i den forbindelse, skal derfor ske med udgangspunkt i en samlet lovgivning, frem for to adskilte, hvoraf den ene har fokus på ”normalområdet” og den anden på ”særlig-støtte-området”. Samspillet i mellem viften af de mange dagtilbud med hver sin kvalitet skal sikre en helhed og udvikling i det samlede dagtilbud til ALLE børn.

Hvilket tilbud, der bedst tilgodeser det enkelte barn afhænger af en konkret individuel vurdering. Ved at adskille områderne mister man en væsentlig dimension. Nemlig, hvordan det

så kaldte ”normalområde” kan gøres inkluderende. Denne opdeling modarbejder således en ellers rigtig udvikling.

Virkeligheden er, at et stort antal børn med handicap går i de helt almindelige dagtilbud – med eller uden særlig støtte.

DSI mener derfor, de to områder skal være i samme lovgivning.

Konkrete bemærkninger til lovforslaget

Såfremt man mod forventning fastholder en lovgivningsmæssig opdeling, er der mange væsentlige mangler i det fremsatte lovforslag.

Af lovbemærkningerne fremgår det bl.a., at det er vigtigt, at normalsystemet er tilstrækkeligt rummeligt til, at der ikke sker en u hensigtsmæssig udstødelse af børn og unge med vanskeligheder. Denne bemærkning falder i relation til beskrivelsen af formålet med den sammenhængende børnepolitik, som kommunerne er forpligtede til at opstille. Det er DSI enig i.

Set i lyset heraf kan det kun undre, at børn og unge med handicap er fuldstændig fraværende i lovudkastet. Der er med andre ord væsentlige mangler i forhold til, hvilke initiativer der er nødvendige for at gøre normalsystemet tilstrækkeligt rummeligt. Lovforslaget mangler simpelthen en beskrivelse af, at indsatsen også skal tilrettelægges, så det er muligt for børn og unge med handicap – i overensstemmelse med gældende politik - at benytte disse dagtilbud.

For eksempel fremgår det af § 11, at kommunalbestyrelsen, som noget nyt, skal tilbyde alle 3-årige børn en sprogvurdering. DSI finder det i den sammenhæng nødvendigt eksplicit at beskrive, at det ikke alene handler om vurdering og udvikling i dansk talesprog, men at det fx også kan dreje sig om dansk tegnsprog og tegnstøttet kommunikation.

Formål for dagtilbud - § 7

DSI mener, der er sket en alvorlig svækkelse af formålsbestemmelsen for dagtilbud. Af servicelovens § 21 (med virkning fra 1. januar 2007) fremgår det således af § 21, stk. 1, at der skal fastsættes mål og rammer som en integreret del af kommunens samlede generelle tilbud og af den forebyggende og støttende indsats over for børn, herunder børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med andet behov for støtte. Denne formålsbestemmelse udtrykker, at de almindelige tilbud også udgør en del af tilbuddene til børn med handicap og børn med særlige behov i øvrigt, hvilket er et vigtigt signal at sende i formålsbestemmelsen.

Af det nuværende lovforslags § 7 er børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, eller børn med andet behov for støtte, fuldstændig udeladt. Et meget uheldigt signal, jf. de indledende bemærkninger om inklusion.

DSI finder tilsvarende, at der skal formuleringer med om børn og unge med fysisk eller psykisk funktionsevne, eller særlige behov i det hele taget. i formålsbestemmelserne for hhv. fritidshjem, § 45, og klubtilbud, § 65.

I formålsbestemmelsen for fritidshjem, § 45, stk. 2, fremgår det ganske vist, at fritidshjemet skal være særligt opmærksomt på at involvere og aktivere børn, der har brug for en særlig indsats, men formålsbestemmelsen skal præciseres yderligere i forhold til børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

I formålsbestemmelsen for klubtilbud, § 65, stk. 2, fremgår det, at tilbuddet også skal kunne rette sig mod børn og unge med behov for støtte. Tilsvarende skal der ske en præcisering i forhold til børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

I § 7, stk. 4, fremgår det, at dagtilbuddet skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati. Dagtilbuddet skal bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber samt samhørighed med og integration i det danske samfund. Af lovbemærkningerne til denne bestemmelse refereres til Børnekonventionen, artikel 12, der netop fremhæver børns ret til at udtrykke deres synspunkter i forhold, der vedrører dem. DSI finder det positivt med denne reference til Børnekonventionen. Samtidig er det vigtigt at skærpe myndighedernes opmærksomhed på inddragelsesaspektet.

Til gengæld savner DSI bemærkninger om, at særlige forhold kan gøre sig gældende i forhold til børn og unge med handicap, idet ikke alle kommunikerer med det talte danske sprog. Det kan fx dreje sig om børn med hørenedsættelse, der anvender tegnsprog og tegnstøttet kommunikation eller andre forhold, der forhindrer det enkelte barn i at give egen mening til kende via det talte sprog. Det skal der tages særlige hensyn til.

Børnemiljøvurdering - § 12

DSI finder det positivt, at der er fastsat regler om et børnemiljø. Til gengæld er der væsentlige mangler i de forhold, der omtales i lovbemærkningerne om, hvilke forhold der skal indgå i kortlægningen.

Et godt fysisk miljø er et vidt begreb. Et barn, der har hørenedsættelse har behov for god akustik – særligt i en sammenhæng, hvor der ofte er mange børn samlet i samme rum. Korrekt lys kan reducere lyd. Et barn med synsnedsættelse har behov for optimale belysningsforhold. Børn, der er blinde, udviklingshæmmede eller hjerneskadede, kan have behov for overskuelighed og lokaler, som de kan lære at finde rundt i og færdes i på egen hånd. For børn med allergi skal der tages hensyn i dagtilbuddets mad, ligesom materialer og redska-

ber må være af en karakter, der gør det muligt for børn med allergi at bevæge sig frit i og benytte tilbuddet.

Tilgængelighedsforhold, og hvordan tilbuddet forholder sig og arbejder med dette, bør beskrives i miljøvurderingen. I øvrigt skal miljøvurderingen forefindes i et format, der er tilgængeligt for talesyntese og muligt at printe i storskrift.

Tilskud til dagtilbud og forældrenes egenbetaling

Det fremgår bl.a. af lovbemærkningerne, at man som noget nyt i lovteksten har valgt at indføje bekendtgørelsens tekst om, hvornår forældrene har ret til yderligere økonomisk- eller socialpædagogisk tilskud. Indtil videre er denne ret alene fremgået af en bekendtgørelse. Formålet med at trække denne ret frem i lovteksten er ifølge lovbemærkningerne at øge informationsniveauet i forhold til borgerne. Det finder DSI positivt.

Imidlertid er der væsentlige mangler i forhold til, hvad man har valgt at trække med over i lovteksten. Det drejer sig om § 22 i bekendtgørelse nr. 828 af 29. august 2005 om kommunens tilskud til brug for dagtilbud til børn, forældrenes egenbetaling og fripladstilskud m.v. Ifølge § 22 hæves tilskuddet med et beløb, der svarer til 50 % af egenbetalingen, når et barn med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har ophold i et almindeligt dagtilbud af behandlingsmæssige grunde. Ved optagelse i halvtidsplads eller derunder fastsættes tilskuddet således, at der ikke er en egenbetaling.

Denne væsentlige information til borgerne mangler.

Det er endvidere DSI's erfaring, at denne information i lige så høj grad er vigtig i forhold til at øge informationsniveauet hos de kommunale myndigheder. DSI oplever ofte, at der er meget lidt kendskab til denne bestemmelse i kommunerne, med det resultat at forældre, der er berettigede til dette tilskud, ikke får det. Der henvises i denne forbindelse til afgørelse fra Ankestyrelsen i SM O 55-89, SM O 61-89, SM O 46-94.

Der vedhæftes hørings svar fra Danske Døves Landsforbund.

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand